

Datum: 12 juni 2025

Onderwerp: Resultaten Bestuurlijk Overleg Leefomgeving landsdeel Noordwest

Kennisnemen van

De uitkomsten van het Bestuurlijk Overleg Leefomgeving (BOL) Noordwest op 10 juni 2025.

Aanleiding

Op 10 juni 2025 was het Bestuurlijk Overleg Leefomgeving Noordwest (BOL NW). Tijdens dit overleg kwamen een Utrechtse bestuurlijke delegatie en een afvaardiging van de ministeries van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) en Infrastructuur en Waterstaat (IenW) samen om te spreken over strategische ruimtelijke vraagstukken. Met deze brief informeren wij u over de uitkomsten van het BOL voor de regio Amersfoort en de Metropoolregio Utrecht.

Kernboodschap

De tijdens het BOL gemaakte afspraken zijn terug te lezen in de 'Uitkomsten BOL Kamerbrief' van het ministerie van VRO en 'Kamerbrief voorjaar MIRT' van het ministerie van IenW. Voor de regio Amersfoort waren project A1/A28 Knooppunt Hoevelaken en de Uitvoeringsagenda NOVEX-gebied Utrecht-Amersfoort belangrijke onderwerpen.

Project A1/A28 Knooppunt Hoevelaken

De afgelopen periode zijn meerdere moties aangenomen die de minister van IenW oproepen om het project A1/A28 Knooppunt Hoevelaken met prioriteit op te pakken. Tijdens dit BOL heeft de regio nogmaals het nationaal belang van een snelle herstart van het project A1/A28 Knooppunt Hoevelaken kracht bijgezet en is de minister gevraagd naar de uitvoering van deze moties. Tijdens het BOL is het urgente belang van de realisatie van het project voor de verstedelijkingsopgave in de NOVEX-gebieden Utrecht-Amersfoort en Foodvalley onderschreven.

Omdat er momenteel geen zicht is op een volledige herstart van het project A1/A28 Knooppunt Hoevelaken hebben Rijk en regio in het BO MIRT 2024 afgesproken om te onderzoeken of het mogelijk is om het project in kleinere projecten op te delen en te faseren. Hierbij blijft de volledige realisatie van Knooppunt Hoevelaken conform bestaande afspraken het uitgangspunt. Rijk en regio concluderen op basis van de eerste onderzoeksresultaten (zie [quick-scan](#) en [stikstofberekeningen](#)) dat variant 4, waarbij hoofdzakelijk wordt ingezet op een gedeeltelijke verbreding van de A1 en het voorkeursalternatief A1/A30, leidt tot positieve verkeerskundige resultaten, tegen relatief beperkte middelen. Rijk en Regio werken aan een besluit in het BO MIRT 2025 over een plan van aanpak om variant 4 nader uit te werken tot een (ontwerp)projectbesluit. Daarbij zet het Rijk zich in de bijbehorende financiering en capaciteit te toe te wijzen. Hierbij blijft zicht op volledige realisatie van A1/A28 Knooppunt Hoevelaken. Alle partijen onderkennen dat variant 4 een grote stikstofopgave kent. Afgesproken is dat de partijen samenwerken om een oplossing te vinden voor de stikstofopgave.

Uitvoeringsagenda NOVEX-gebied Utrecht-Amersfoort

De [Uitvoeringsagenda](#) voor het NOVEX-gebied Utrecht-Amersfoort is vastgesteld. Deze vormt de basis voor Rijk en regio om gezamenlijk te sturen op samenhangende programmering, besluitvorming en realisatie van maatregelen die leiden tot uitvoering van de ambities uit het NOVEX-Ontwikkelperspectief. De regio heeft onderstreept dat de agenda duidelijk maakt dat er een groot aantal keuzes te maken is en dat er veel financiële middelen nodig zijn. Onderdeel van de keuzes is het nemen van besluiten over investeringen in netwerken voor mobiliteit, energie en groenblauwe voorzieningen.

In samenhang met de uitvoeringsagenda is afgesproken om de resultaten van het Gebiedsonderzoek Spoorzone Amersfoort en Heuvelrugzone terug te laten komen in het BO MIRT 2025. Het waarmaken van de ambities uit het Ontwikkelperspectief voor het NOVEX-gebied Utrecht-Amersfoort in de Spoorzone Amersfoort en Heuvelrugzone staan daarbij centraal. Nadrukkelijk wordt daarbij de relatie gelegd met de versterking van de stations Amersfoort Centraal en Amersfoort Schothorst, de realisatie van een goed ontwikkelde Bus Rapid Transit (snelle en hoogfrequente busverbinding) tussen Amersfoort en Utrecht Science Park en het ruimtelijk-landschappelijk versterken van de Heuvelrugzone.

Nationaal Programma Ruimte voor Defensie (NPRD)

Eind mei heeft het kabinet de voorlopige NPRD-voorkeurslocaties bekend gemaakt voor de bovenregionale en locatiespecifieke ruimtebehoeften van het ministerie van Defensie als onderdeel van het [Ontwerp NPRD](#). Daarbij is een afweging met andere ruimtelijke opgaven gemaakt. Voor onze regio volgen geen nieuwe ruimtebehoeften op basis van het NPRD.

Voor een aantal intensiverings- en uitbreidingsprojecten van Defensie zijn processen of besluitvorming al een stap verder. Deze projecten vormen geen onderdeel van het NPRD. Hiertoe wordt ook het programma Van A tot Z gerekend. In dit programma werken regionale partijen met het Ministerie van Defensie samen aan een gebiedsperspectief met als doel om de intensiveringsopgaven van Defensie in de gemeenten Amersfoort, Leusden, Soest en Zeist ruimtelijk zo goed mogelijk in te passen. Daarbij wordt rekening gehouden met de landschappelijke kwaliteiten van het gebied, de schaarse ruimte in dit gebied en de verschillende ruimtelijke en maatschappelijke opgaven van alle partijen.

Economische investeringsagenda voor de Metropoolregio Utrecht (MRU)

Afgesproken is dat de regio in samenspraak met het Rijk werkt aan een ruimtelijk-economische investeringsagenda die de koppeling legt tussen wat nodig is voor het vestigingsklimaat en de economische competitiviteit van de regio. Deze investeringsagenda wordt geagendeerd in het BOL Noordwest 2026. De regio heeft benadrukt dat alleen met deze integrale en gezamenlijke aanpak de regio in staat is om het benodigde vestigingsklimaat te blijven bieden aan werkgevers en werknemers die hard nodig zijn.

Ruimtelijk Arrangement Rijk - Provincie Utrecht

Tijdens het BOL Noordwest is het eerste Ruimtelijk Arrangement tussen Rijk en de provincie Utrecht vastgesteld. In het overleg is bevestigd dat het Ruimtelijk Arrangement een cyclisch verloop kent; het is nooit 'af' en wordt jaarlijks tijdens het BOL geactualiseerd. De vaststelling markeert het begin van een langjarige samenwerkingsagenda voor de grote ruimtelijke opgaven in en om de provincie Utrecht. In het arrangement zijn onder meer afspraken gemaakt over koppelmogelijkheden voor de versterking van recreatief groen en voor ruimte voor defensie op de Oostflank van de Utrechtse Heuvelrug in relatie tot andere ruimtelijke functies en kwaliteiten.

Vervolg

De afspraken gemaakt in het BOL zijn in de meeste gevallen een opmaat naar inhoudelijke en financiële afspraken tussen Rijk en regio in het Bestuurlijk Overleg MIRT. Daarnaast vormen de afspraken komend jaar de basis voor samenwerking tussen Rijk en regio, onder andere in het programma U Ned. Hiermee is een volgende stap gezet in de realisatie van het NOVEX- Ontwikkelperspectief. Wat de effecten zijn van het demissionaire karakter van het kabinet is op dit moment nog onhelder.

Vanuit Bureau Regio Amersfoort worden op de verschillende verstedelijkings- en bereikbaarheidsthema's na het zomerreces raadsbijeenkomsten georganiseerd.